

tán többen kezdettek áttérni s számuk a múlt év végével 50-re emelkedett.

Tanácsom s utasításom folytán ideiglenesen főkegyházközséggé alakulván, s az ez iránti folyamodásuk s alapszabályzatuk az E. K. Tanács által is megerősítettén, ennek értelmében múlt évi okt. 14-én végleg szervezkedtek. Gondnokuk: Salamon József, egy tekintélyes iparos, jegyzőjük: Gintner István, órás-iparos, pénztárnokuk Szabó Péter, s ezek mellett 4 egyháztag alkotják a kebli tanácsot. A megalakulás az illető polg. hatóságnak is bejelentetett. Évi bevételük egyh. adóban 27 frt volt.

Itt is és H.-M.-Vásárhelyt is, községi iskolák hiányában, az iskoláztatás nehézsége okoz legtöbb aggodalmat hiveinknek. Ezen lehetőleg segítendő, az orosházi kebli tanács azt határozta, hogy a szülők helyett a gyermekek tandijait is — melyek az unitáriusokra nézve kétszeresek — az egyh. közpénztárból fizeti, remélve, hogy a szülők e tényt méltányolva, lehetőleg nagyobb összegekkel fogják az egyházat támogatni.

Orosházán f. é. husvét másodnapján tartatott az első unitárius istentisztelet nagy közönség előtt a s.-lelkész által, ki a közeleső H.-M.-Vásárhelyről rándult át, s ki ezután még gyakrabban fog átmehetni.

Ennyit a Királyhágón inneni most már három unitárius gyülekezetről. Ezekből is látható, hogy a bpesti egyházközség megalapítása s az itteni lelkésztség felállítása s 5—6 éves fennállása, kivált erkölcsi tekintetben, nem volt hatástalan és eredménytelen. Látható az is, hogy ügyünk a lelkes támogatást úgy künn, mint benn méltán megérdemli.

DERZSI KÁROLY.

II.

A BÖLÖNI UNITÁRIUS EKKLÉZSIA 1886. ÉVI SZÁMADÁSA.

Alkalmam volt a bölöni ekklézsia 1886. évi számadásába tekinteni, s abból közlöm a következő részleteket:

Bevétel volt	11777 frt 31 kr.
Kiadás	9076 " 23 "
Pénztári készlet	2701 " 8 "

Pénzvagyon.

Kötelezvényekben elhelyezve . . .	23964 frt — kr.
Váltókban	24547 " — "
Takarékpénztári betétben	6574 " 34 "
Kamat és haszonbér hátralékokban	2677 " 26 "
Pénztári készletben	2701 " 8 "

Összes pénzvagyon: 60463 frt 68 kr.

I. Bevételi részletek:

Közös vámoshid haszonbéréből bejött 64 frt. Hátralékban maradt 54 frt 60 kr.

Betáblázott (?) kötvények 5% kamatából 22539 frt után bejött 633 frt 65 kr. Hátralékban maradt 493 frt 30 kr.

500 frt 8% kamatjából bejött semmi. Hátralékban van 40 frt.

Nyires mezei haszonbéréből bejött 88 frt 70 kr. Hátralékban van 70 frt 85 kr.

Bél mezei haszonbéréből bejött 181 frt 72 kr. Hátralékban maradt 301 frt 85 kr.

Csatovágása 40 frt haszonbére hátralékban.

Csatovágása (második darab) haszonbére 39 frt 20 kr. hátralékban.

Sebesse kaszáló haszonbéréből bejött 30 frt. Hátralékban maradt 23 frt 25 kr.

Bélmezői halászat 10 frt haszonbére hátralékban.

Kis korcsoma 120 frt, haszonbére hátralékban.

Becsült fa ára 15 frt, hátralékban.

Az 1885. év végén hátralékban volt 2900 frt 4 krból 1461 frt 87 kr hátralékban.

Györfi Ferencznél kamat-mentes(?) tőke 925 frt stb.

II. Kiadási részletek:

Lelkész évi fizetése 1000 frt

Lelkész, mint pénzt. ellenőr évi fizetése . 100 "

Curator évi fizetése 50 "

Jegyzői fizetés 30 "

Énekvezér fizetése 500 "

Tanító fizetése 400 "

Presbyterek fizetése 75 "

Az egyházi vizsgáló bizottság és presbyterek napi illetéke 77 forint.

Az 1885. évi számadást felülvizsgáló bizottságnak illetékébe 31 frt 50 kr.

Gondnoknak fáradozásaiért tiszteletdíj 5 frt.

Közös vámoshid bérbeadására kiküldött bizottmánynak 5 frt.

Schalukaterek leszedése és téli ablakok felrakása 1 frt 75 kr.

Torony építéseért mérnökhez járás 16 frt.

Nagy Miklós perében egy bizonyítványért 2 frt 56 kr.

Az 1885. évi számadás felolvasásakor, s a presbyterium választásakor 12 frt.

Haszonbérloknak jövedelmi adó visszatérítésébe 8 frt 90 kr.

Szászmagyaros melletti vámoshid átvételére kinevezett bizottmánynak 5 frt.

Közös vámoshid adója befizetéseért fáradságdíj 35 kr.

Varga Gergelynek (erdőpásztor) N.-Ajtára járásáért 40 kr.

A hátralékok kitisztzására kinevezett bizottságnak 4 frt 80 kr.

Tana Lajosnak Ajtára kétszeri járásért 40 kr.
 Egyházfiaknak havi többlet (?) szolgálatért 5 frt.
 Erdőgondnokság díja 16 frt 40 kr.
 Irodai kellékekre 8 frt 50 kr.
 Gondnoknak a járásbiróság előtti megjelenéséért 60 kr.
 L. L. urnak fáradozásaiért 5 frt.
 Az ekklezsia adója beszállításáért*) 7 frt 50 kr.
 Korcsomaház jövedelmi adójába 4 évre 74 frt 44 kr.
 Tantermek felsurlásáért 2 frt 20 kr.
 Husvétkor urvacsorához kenyér és bor 6 frt.
 Főgondnoknál járt bizottságnak 6 frt.
 Egyház erdeje határszéle kimutatásaért 1 frt 60 kr.
 Gyülesterem felsurlásaért 1 frt 26 kr.
 Pütkösti urvacsoráért 6 frt 20 kr.
 Erdőéri eljárás ellenőrzéséért 1 frt 40 kr.
 Pál Juliánna elleni peres ügyben eljárásért 2 frt.
 Postára és járásbirósághoz járásért 1 frt 25 kr.
 Egy üveg tintáért 30 kr.
 Közgyűlésre fuvardij 3 frt 50 kr.
 Egy üveg tintáért 40 kr.
 Kutkitakarításért 1 frt 50 kr.
 Szent Mihály napkor urvacsora 5 frt 50 kr.
 Karácsonkor urvacsora 6 frt.
 Tantermek tisztogatásáért 3 frt 50 kr.
 Iskola szolga fizetésébe 10 frt + 3 frt + 7 frt 26 kr. összesen
 20 frt 26 kr.

Levél, távirat hordozás, bizottságok ide s tova járása stb. 187. sorszám alatt.

Boldog bölöniek! Bevétel 11777 frt 31 kr. Kiadás 9076 frt 23 kr. Még el sem költötték a bevételeiket.

Az az tán elköltötték volna, ha több jogczimet kitudnak csáklázni.

Pénz van quantum satis! Mire zaklatni szegény haszonbérllőket! Miért hajtani fel az 5% terhes kamatokat?

A kepe nem fizetéssel hozzá szoktak hitrokonaink, hogy haszonbért és kamatot se fizessenek.

Bölönben duskálnak a vagyonban. Más ekklezsziákban az önfentartással küzdenek a papok és tanítók egyszer-egyszer azon vérmes remény támadásával: hátha valamelyik anglus vagy amerikai kisegíti a szegény papokat és tanítókat miserabilis helyzetökből.

Arra persze senki sem gondol, hogy a bölöni hivek melegebben érezzenek, mint az anglusok.

F. Z.

*) Hát a posta mire való?

IRODALMI ÉRTESÍTŐ.

A Magyar Protestans Tudományos Irodalmi Társaság megalakítására a protestans püspökök és főgondnokok, mint olvasóink a lapokból már értesültek is, kibocsátották a felhívást és közölték az alapszabálytervezetet. „A társaság célja: általában a hazai protestans tudományos irodalomnak, különösen és első sorban az egyháztörténelemnek művelése és terjesztése. A társaság tagjai ötfélék: a) pártfogók, b) alapítók, c) rendes, d) pártoló és e) segélyző tagok. Pártfogók azok, kik legalább 500 frtot fizetnek vagy biztosítanak a társaság számára, s annak 5% kamatját állandóan fizetik. Ilyenek lehetnek egyesek és testületek egyaránt. Alapítók azok, a kik a társaság céljainak előmozdításához legalább 100 frtnyi alapítvánnyal járulnak; és pedig akár készpénzben, akár legalább 5 frt évi járulékot biztosító kötvényben vagy értékpapírban. Alapító tagokul tekintetnek mindazon erkölcsi testületek is (egyházkerületek, egyházmegyék, gyülekezetek és iskolák), melyek ez összeg kamatának megfelelő összeg állandó fizetésére kötelezik magokat. Rendes tagok azok, a kik kötelezik magokat, hogy legalább öt éven át 6 forint évi díjat fizetnek a társaság pénztárába. Pártoló tagok azok, a kik három évi kötelezettség mellett, legalább három frtot fizetnek évenként a társaság céljainak előmozdítására. Segélyző tagok azok, a kik egyszer mindenkorra az alapítványnál kisebb összeget adományoznak. A társaság kiadványai háromfélék: 1. Tudományos folyóirat (Egyházi Szemle), melyben theologiai és tanügyi czikkek, s általában a prot. egyházi élettel összefüggő tárgyakról szóló értekezések; bel- és külföldi szakmunkák ismertetései és bírálatai fognak megjelenni. 2. Egyháztörténelmi Emlékek. (Monumenta Eccles. Protestantium in Hungaria.) 3. Kidolgozott egyháztörténelmi monografiák, vagy hasonlóknak a külföldi tudományos irodalomból való átültetése. A társaság pártfogói diszkiadásban (velin papíron) kapják az összes kiadványokat; az alapítók ugyanazt közönséges kiadásban. A rendes tagok kapják a folyóiratot; és tetszésük szerint vagy az Egyháztörténelmi Emléket, vagy az Egyháztörténelmi Monografiákat. A pártoló tagok csak a folyóiratot kapják.“

Midőn az alapszabály tervezetből e pontokat közöljük, ezáltal felhívni akarjuk espereseink, lelkészeink s általában egyházunk illető tagjainak figyelmét arra a fontos vállalatra, melynek létrejövését mindnyájan óhajtjuk. A felhívás alá van írva az összes protestans püspökök által, a mi nemcsak azt mutatja, hogy itt magas cél van kitűzve, hanem hogy arra az összes protestansoknak kell egyesülniök. A reformatusok egyik lapjában ugyan emelkedett hang az ellen, hogy e társaságba az unitariusok bevétesenek, s közöttünk meg lehetnek, kik azt kérdezik, hogy hát mire is nekünk a társaságba belépni? Mi reméljük, hogy a társaság vezetői bölcs tapintatának sikerülni fog ugy intézni